

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของ
คนงานเหมืองหินและโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใน
ระยะเวลาด้านๆ แบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Design) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหินและโรงโม่หินในเขตจังหวัดชายฝั่ง
ทะเลอันดามัน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อและปัจจัย
เสริมกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหินและโรงโม่หิน ในเขตจังหวัด
ชายฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ จังหวัดพังงา กระบี่ ตรัง และจังหวัดสตูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้
ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย
ส่วนบุคคล ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริมกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของ
คนงานเหมืองหินและโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ จังหวัดพังงา กระบี่ ตรัง
และจังหวัดสตูล ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ คนงานเหมืองหิน โรงโม่หิน ในจังหวัดพังงา กระบี่
ตรังและจังหวัดสตูล ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 228 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ที่มีการ
ทดสอบความถี่ และการตอบคำถามเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆดังกล่าวข้างต้นที่มีข้อเลือกตอบ แบบเติม
จำนวนตัวเลข แบบประเมินระดับความคิดเห็นและแบบประเมินพฤติกรรมความปลอดภัยในการ
ทำงานอย่างปลอดภัย หลังจากเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้
สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์ใช้
สถิติเชิงอนุมาน ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล (อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์
ทำงาน) ปัจจัยนำ (ความรู้ การรับรู้ด้านสุขภาพ) ปัจจัยเอื้อ (การมี การเข้าถึง การยอมรับในอุปกรณ์
คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล) ปัจจัยเสริม (การสนับสนุนจากเพื่อนและหัวหน้างาน) กับตัว
แปรตาม คือ พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหิน โรงโม่หินโดยใช้ค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และหา

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน โดยใช้ค่าไคสแควร์ (χ^2)

1.1 ผลการวิจัยสรุป ได้ดังนี้

1.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 87.8 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.6 สถานภาพสมรส เป็นคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 68.8 มีระดับการศึกษา สำเร็จระดับประถมศึกษา ร้อยละ 49.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 6,001 – 9,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.4 มีประสบการณ์ทำงาน 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.7 จำนวนชั่วโมงทำงานเฉลี่ยต่อวัน 8.5 ชั่วโมง มีตำแหน่งงานรับผิดชอบเป็นพนักงานทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 26.5 ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 67.2 และไม่เคยประสบอุบัติเหตุหรือได้รับบาดเจ็บจากการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 87.3 การตรวจสุขภาพประจำปี ได้แก่ สมรรถภาพการทำงานของปอด สมรรถภาพการได้ยินของหู พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการจัดบริการและสนับสนุนจากสถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 51.3 และ 45.0 ตามลำดับ

1.1.2 ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุความปลอดภัยในการทำงานและโรคจากการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 73.0 โดยกลุ่มตัวอย่างพนักงานส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถูกต้อง ในข้อที่ 10 (นายจ้างที่ประกอบกิจการเหมืองหิน โรงโม่บดหรือย่อยหินต้องเอาใจใส่ดูแลบำรุงรักษาอาคารและอุปกรณ์ตลอดจนระบบป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้ใช้การได้อย่างสม่ำเสมอ) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99.5 รองลงมา ข้อที่ 6 (การตรวจสมรรถภาพการทำงานของปอดของพนักงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เป็นการเฝ้าระวังโรคที่เกิดจากการทำงานได้) ร้อยละ 98.4 ข้อที่ 9 (การสวมหน้ากากกรองฝุ่น มีความจำเป็นสำหรับพนักงานที่ทำงานในบริเวณโรงโม่หิน) ร้อยละ 97.9 และข้อที่ 5 (ความเครียด ความเมื่อยล้าจากการทำงานเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอันตรายและอุบัติเหตุในการทำงานได้) ร้อยละ 94.7 ในส่วนความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างพนักงานมีความรู้ความเข้าใจไม่ถูกต้อง มากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 4 (การใช้ผ้าปิดจมูกทั่วไปสามารถป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็กเข้าสู่ปอดของผู้สวมใส่ได้) ร้อยละ 90.5 รองลงมา ได้แก่ ข้อที่ 3 (การป้องกันอันตรายจากหินร่วงหรือหน้างานถล่มในเหมืองหินทำได้โดยการออกแบบหน้างานให้ผนังบ่อที่สูงชัน) ร้อยละ 78.3

1.1.3 ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การรับรู้ด้านสุขภาพโดยรวม อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 61.9 การรับรู้ด้านสุขภาพเกี่ยวกับโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 70.9 การรับรู้ด้านสุขภาพเกี่ยวกับความรุนแรงของโรคที่เกิดจากการทำงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.3 และการรับรู้ด้าน

สุขภาพเกี่ยวกับประโยชน์หรืออุปสรรคของการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 52.9 โดยที่คนงานส่วนใหญ่มีความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง ในข้อที่ 3 (การทำงานบริเวณใต้สายพานลำเลียงหินหากไม่สวมหมวกนิรภัยอาจได้รับบาดเจ็บจากเศษหินหล่นได้) ร้อยละ 59.3 รองลงมา ข้อที่ 16 (การสวมใส่รองเท้าหุ้มส้นขณะทำงานช่วยลดการบาดเจ็บบริเวณเท้าและป้องกันการลื่นหกล้ม) ร้อยละ 49.7 และในข้อที่ 1 (การทำงานบริเวณที่มีเครื่องจักรทำงานเสียงดังโดยไม่สวมปลั๊กอุดหูหรือเครื่องครอบหูจะทำให้เกิดอาการหูตึงและหูหนวกได้) แต่พบว่าคนงานยังไม่รับรู้ถึงความรุนแรงของโรคปอดฝุ่นหิน แสดงความคิดเห็น ซึ่งส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็น ไม่แน่ใจ จากข้อคำถามที่ 8 (โรคปอดฝุ่นหินเป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้) ร้อยละ 46.6

1.1.4 ปัจจัยอื่น เกี่ยวกับ การมี การเข้าถึงและการยอมรับในอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 95.8 โดยคนงานแสดงความคิดเห็น ส่วนใหญ่ เห็นด้วย ในข้อที่ 1 (ท่านมีหมวกนิรภัยสำหรับสวมใส่ขณะทำงานเป็นประจำ) ร้อยละ 67.2 รองลงมา ในข้อที่ 4 (ท่านมีถุงมือที่มีขนาดพอดีสำหรับสวมใส่ในขณะทำงาน) ร้อยละ 65.6 ในข้อที่ 3 (ท่านมีรองเท้าหุ้มส้นสำหรับสวมใส่ในขณะทำงาน) ร้อยละ 64 และในข้อที่ 2 (ท่านมีหน้ากากกรองฝุ่นที่พร้อมใช้ในขณะทำงาน) ร้อยละ 55 และในข้อที่ 5 สามารถเลือกใช้ อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลในที่ทำงานได้ตามความต้องการ ร้อยละ 54.5 ทั้งนี้ คนงานส่วนใหญ่ยังรู้สึกมั่นใจต่ออุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ใช้อยู่สามารถป้องกันอันตรายได้จริง เพียงร้อยละ 49.7 เท่านั้น

1.1.5 ปัจจัยเสริม เกี่ยวกับการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างาน ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 89.4 การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน พบว่าอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 86.2 และการสนับสนุนจากหัวหน้างาน พบว่า อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 94.2 โดยมีความคิดเห็นต่อการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน ซึ่งคนงานส่วนใหญ่เห็นด้วย ในข้อที่ 2 (เพื่อนร่วมงานล้อเลียนท่านหากสวมใส่น้ำกากกรองฝุ่นในขณะทำงาน) ร้อยละ 75.7 รองลงมาในข้อที่ 3 (เพื่อนร่วมงานมักหัวเราะเมื่อท่านปฏิบัติตาม กฎระเบียบของโรงงาน) ร้อยละ 73 ในข้อที่ 1 (เพื่อนร่วมงานจะแนะนำหรือตักเตือนให้ท่านสวมหน้ากากกรองฝุ่นก่อนเข้าทำงาน) ร้อยละ 70.9 และในข้อที่ 6 (เพื่อนร่วมงานส่วนใหญ่ไม่ได้สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลในขณะทำงาน) ร้อยละ 47.1 ในส่วนความคิดเห็นต่อการสนับสนุนจากหัวหน้างาน พบว่า ในข้อที่ 5 (หัวหน้างานให้คำแนะนำท่านในการดูแลสุขภาพ) ร้อยละ 67.7 รองลงมาได้แก่ ข้อที่ 2 (หัวหน้างานได้แจ้งข้อมูลข่าวสารความรู้ในการทำงานอย่างปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุ) และข้อที่ 3 (หัวหน้างานคอยตักเตือนท่านให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงงาน) ร้อยละ 66.7 และ

66.7 ตามลำดับ และในข้อที่ 1 (หัวหน้างานให้คำแนะนำท่านในการสวมหน้ากากกรองฝุ่นในขณะทำงาน) ร้อยละ 64.6

1.1.6 พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 65.6 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.0 และระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 6.3 โดยที่พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ระดับสูงมากที่สุด ได้แก่ ท่านร่วมมือรักษาความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์เครื่องมือเป็นระเบียบเรียบร้อยในโรงงาน ร้อยละ 61.9 ท่านสวมใส่หน้ากากกรองฝุ่นในขณะทำงานบริเวณที่มีฝุ่นละอองหินฟุ้งกระจาย ร้อยละ 58.2 ท่านเข้ารับการตรวจสมรรถภาพการทำงานของปอด ประจำปี ร้อยละ 55

1.1.7 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและตำแหน่งงานกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน พบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และอายุ ประสบการณ์ทำงาน มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานเหมืองหิน และโรงโม่หินในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.001 ($r=0.204, r=0.274$) ตามลำดับ และ ตำแหน่งงาน ที่รับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p\text{-value}=0.010$)

1.1.8 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุ ความปลอดภัยในการทำงานและโรคจากการทำงาน และการรับรู้ด้านสุขภาพ (การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน การรับรู้ความรุนแรงของโรคจากการทำงาน และการรับรู้เกี่ยวกับประโยชน์หรืออุปสรรคของการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน พบว่า ปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุ ความปลอดภัยในการทำงานและโรคจากการทำงาน มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.222$) แต่พบว่าการรับรู้ด้านสุขภาพรวม การรับรู้โอกาสเสี่ยง และการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน

ทำงานมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของคนงานเหมืองหิน และ โรงโม่หินในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ($r = -0.022, r = -0.056, r = -0.011$)

1.1.9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเอื้อ การมี การเข้าถึง และการยอมรับในอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ได้แก่ หมวกนิรภัย หน้ากากกรองฝุ่น รองเท้าหุ้มเหล็ก และถุงมือ กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหินและโรงโม่หินในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน พบว่า ปัจจัยเอื้อ การมี การเข้าถึงและการยอมรับในอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ได้แก่ หมวกนิรภัย หน้ากากกรองฝุ่น รองเท้าหุ้มเหล็ก และถุงมือ มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำและมีทิศทางเดียวกันกับกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหิน และ โรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.265$)

1.1.10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสริม ได้แก่ การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน และการสนับสนุนจากหัวหน้างาน กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของคนงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน พบว่า ปัจจัยเสริมรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของคนงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=0.358$) โดยการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r=0.279$)และการสนับสนุนจากหัวหน้างาน มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r=0.369$) และมีทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1.1.11 สรุปผลการแสดงความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ จากกลุ่มตัวอย่างคนงานจำนวน 189 คน พบว่ามีผู้ที่เขียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 51.85 ในประเด็นหัวข้อ รายละเอียดดังนี้

1) ด้านกฎระเบียบของโรงงานในการป้องกันอุบัติเหตุและความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่โรงงานมีกฎระเบียบ คิดเป็นร้อยละ 21 แต่พบว่าโรงงานไม่ได้เข้มงวดคนงานในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ คิดเป็นร้อยละ 7.4 โดยกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้โรงงานมีกฎระเบียบบังคับแก่คนงานทุกคนต้องแต่งกายให้เรียบร้อย สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้ครบก่อนทำงานทุกครั้ง

2) ด้านการสนับสนุนการฝึกอบรมให้ความรู้และการตรวจสุขภาพประจำปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี คิดเป็นร้อยละ 11.1 และรู้สึกพอใจใน

การสนับสนุนของสถานประกอบการในการตรวจสอบสุขภาพประจำปี และมีข้อเสนอแนะให้สถานประกอบการมีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่คนงานเป็นประจำ

3) ด้านการสนับสนุนการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล พบว่า สถานประกอบการจัดเตรียมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้แก่คนงานใช้ คิดเป็นร้อยละ 20 กลุ่มตัวอย่างรู้สึกพอใจในการสนับสนุนของสถานประกอบการในการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ 5.8 และกลุ่มตัวอย่างคนงานรู้สึกจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ 1.6 แต่มีกลุ่มตัวอย่างคนงานรู้สึกรำคาญไม่อยากสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ 1.0 และมีข้อเสนอแนะให้สถานประกอบการจัดเตรียมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้ครบและเพียงพอต่อการใช้งานของคนงาน คิดเป็นร้อยละ 11.1 พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการใช้งานอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลอย่างถูกวิธี

4) ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างคนงานรู้สึกพอใจต่อสภาพแวดล้อมในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 15.3 กลุ่มตัวอย่างคนงานรู้สึกเคยชินกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 3.2 แต่มีกลุ่มตัวอย่างคนงานเห็นควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานด้านเสียง ฝุ่นละออง และความร้อน คิดเป็นร้อยละ 7.9 และกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้มีมาตรการติดตามผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ด้านเสียง ฝุ่นละออง ความสั่นสะเทือน เป็นประจำ และปลูกต้นไม้ทดแทนพื้นที่ทำเหมืองและในสถานประกอบการ และปรับปรุงสภาพพื้นถนนในสถานประกอบการให้ดีและพรมน้ำเพื่อป้องกันฝุ่นละอองให้ประจำสม่ำเสมอ ทั้งนี้เหมืองหินและโรงโม่หิน เป็นสถานประกอบการที่ต้องดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้แก่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเป็นประจำ ทุกๆ 6 เดือน

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหิน และโรงโม่หินในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน มีดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและตำแหน่งหน้าที่งาน

อายุ พบว่าช่วงอายุของกลุ่มคนงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยทำงานมีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ซึ่งสอดคล้องสอดคล้องกับการศึกษาของ ฟาร์ตัน สมแสน (2539) อายุมีความสัมพันธ์กับ

พฤติกรรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานก่อสร้างในกรุงเทพมหานคร และดิเรก หมานมานะ (2549) พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ อายุ ประสบการณ์การทำงาน การรับรู้ความสามารถของตนเอง การรับรู้ความเสี่ยงด้านสุขภาพ ร่างกาย การรับรู้ความเสี่ยงด้านสภาพการทำงาน และการรับรู้ความเสี่ยงด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ระดับการศึกษา พบว่าแรงงานส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา เป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรม ความปลอดภัยในการทำงานที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พินพงษ์ รัตนะ (2551) ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน และเกื้อกูล เป็น สุวรรณ (2548) ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานพบว่า คนงานที่มีระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีระดับพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยอยู่ในระดับสูงใกล้เคียง กับคนงานที่มีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส.หรือสูงกว่า แต่พบว่ากลุ่มคนงานที่มีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลายหรือเทียบเท่า มีพฤติกรรมการทำงานอย่างปลอดภัยที่ต่ำเมื่อ เทียบระดับการศึกษา ซึ่งพิจารณาได้ว่าระดับการศึกษาของคนงานจะเกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่ งานและการสัมผัสสภาพแวดล้อมในการทำงานส่งผลให้พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของคนงานแตกต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน พบว่าแรงงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 1-3 ปี รองลงมา 4 – 6 ปี วิเคราะห์ได้ว่าคนงานที่มีประสบการณ์ทำงานสูง มีการเรียนรู้การปฏิบัติงาน การป้องกัน อันตรายจากอุบัติเหตุได้อย่างเหมาะสมส่งผลให้มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานได้ดี สอดคล้องกับการศึกษาของ พัทธชัย อนุสาย (2546) ประสบการณ์ในการทำงาน มีความสัมพันธ์ต่อ ความปลอดภัยในการทำงานของแรงงานก่อสร้างในโครงการก่อสร้างที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ดิเรก หมานมานะ (2549) ประสบการณ์ทำงานต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยใน การทำงานต่างกันของพนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานประกอบรถยนต์แห่งหนึ่ง และ นภาพร มัทย์พงษ์ถาวร (2543) ศึกษาการรับรู้ความเสี่ยง และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของ คนงานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบลักษณะส่วน บุคคล พบว่า คนงานอายุมากมีการรับรู้ความเสี่ยงต่ำกว่าคนงานอายุน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 คนงานที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานดีกว่า คนงานที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตำแหน่งหน้าที่งาน พบว่าคนงานหน้าเหมือง คนงานโรงโม่หิน ช่างเจาะหิน มีพฤติกรรมความปลอดภัยสูงกว่าตำแหน่งหน้าที่งานต่างๆ ซึ่งพิจารณาเห็นว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานที่คนงานสัมผัสมีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความปลอดภัยในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐกิตต์ วัฒนพันธ์ (2549) พนักงานที่มีอายุวุฒิการศึกษา อายุการทำงาน หน้าที่ความรับผิดชอบและประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุในการทำงานแตกต่างกันมีการรับรู้ความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รัชลิ จอประยูร (2551) พนักงานที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากคนงานมีการรับรู้ถึงสภาพแวดล้อมในการทำงานของตนเอง มีการเรียนรู้วิธีการทำงานที่ถูกต้องปลอดภัยและป้องกันอันตรายจากอุบัติเหตุต่างๆ ส่งผลให้คนงานมีพฤติกรรมการทำงานที่ปลอดภัยสูง และนภาพร มัทย์พงษ์ถาวร (2543) ศึกษาการรับรู้ความเสี่ยง และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะงานที่แตกต่างกัน คนงานมีการรับรู้ความเสี่ยงด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสภาพการทำงานและด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .02 และ .001 ตามลำดับ และลักษณะงานที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ช่างปูนมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานดีกว่ากรรมกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การรับรู้ความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ($r=.21$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.2 ปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุความปลอดภัยในการทำงานและโรคจากการทำงาน พบว่าคนงานมีความรู้และเข้าใจในการตรวจสอบสภาพการทำงานของปอดประจำปี เป็นการเฝ้าระวังโรคที่เกิดจากการทำงาน และเข้าใจถึงความเครียด ความเมื่อยล้าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ แต่คนงานมีความเข้าใจไม่ถูกต้องถึงประสิทธิภาพของผ้าปิดจมูกทั่วไปที่เป็นอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ไม่สามารถป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็กเข้าสู่ปอดได้ และการออกแบบเดินหน้าเหมืองให้ผนังบ่อที่ไม่สูงชันเป็นการป้องกันอันตรายจากหินร่วงหรือหน้างานถล่มได้ โดยสอดคล้องกับการศึกษาของเกื้อกูล เป็ณสุวรรณ (2548) ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน นลินี ประทับศร (2543) ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน และ สิริพัชร เปรมชัยเชิธร (2543) ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยมีความสัมพันธ์เชิงบวก

กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน เนื่องจากคนงานเกิดการเรียนรู้ในการปฏิบัติงานทำให้เกิดพฤติกรรมในการทำงานอย่างปลอดภัยที่จะป้องกันอุบัติเหตุและป้องกันโรคที่เกิดจากการทำงาน ดังนั้น หากต้องการเสริมสร้างพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานจึงต้องให้ความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้และสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ถูกต้องเหมาะสม และการป้องกันอันตรายจากหินร่วงหรือหน้างานถล่มโดยการทำงานเดินหน้าเหมืองตามที่วิศวกรได้กำหนดและออกแบบไว้อย่างเคร่งครัด

แต่พบว่า ปัจจัยนำ การรับรู้ด้านสุขภาพรวม การรับรู้สุขภาพเกี่ยวกับโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน ความรุนแรงของโรคที่เกิดจากการทำงาน มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและทิศทางตรงกันข้ามกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหินและโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน และการรับรู้ด้านสุขภาพเกี่ยวกับประโยชน์หรืออุปสรรคของการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กันระดับต่ำและทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน โดยพบว่าคนงานส่วนใหญ่มีการรับรู้ด้านสุขภาพที่เกี่ยวกับโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในสภาพแวดล้อมการทำงาน และประโยชน์ในการสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล อาทิ หมวกนิรภัย ที่ครอบหูหรือปลั๊กอุดหู การสวมใส่รองเท้าหุ้มส้น เป็นต้น แต่คนงานมีความไม่แน่ใจถึงความรุนแรงของโรคปอดฝุ่นหินที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าคนงานยังไม่มีมุมมองโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและการรับรู้ความรุนแรงของโรคที่เกิดจากการทำงานส่งผลให้พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานในการปฏิบัติงานไม่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ดิเรก همانมานะ (2549) การรับรู้ความสามารถของตนเองการรับรู้ความเสี่ยงด้านสุขภาพร่างกาย การรับรู้ความเสี่ยงด้านสภาพการทำงาน การรับรู้ความเสี่ยงด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักร และการรับรู้ความเสี่ยงโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อายุ ประสบการณ์การทำงาน การรับรู้ความสามารถของตนเอง การรับรู้ความเสี่ยงด้านสุขภาพร่างกาย การรับรู้ความเสี่ยงด้านสภาพการทำงาน และการรับรู้ความเสี่ยงด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักรสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นภาพร มัทย์พงษ์ถาวร (2543) ศึกษาการรับรู้ความเสี่ยง และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะงานที่แตกต่างกัน คนงานมีการรับรู้ความเสี่ยงด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสภาพการทำงานและด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .02 และ .001 ตามลำดับ และลักษณะงานที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ช่างปูนมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานดีกว่ากรรมกร อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การรับรู้ความเล็งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ($r=.21$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.3 ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การมี การเข้าถึงและการยอมรับในอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างคนงานส่วนใหญ่สามารถมีและเข้าถึงในการสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ได้แก่ หมวกนิรภัย ถุงมือ รองเท้าหัวเหล็ก และหน้ากากกรองฝุ่น ตามลำดับ แต่พบว่าคนงานยังไม่สามารถเลือกใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลในการทำงานได้ตามความต้องการ ร้อยละ 54.5 และยังรู้สึกมั่นใจต่ออุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ใช้อยู่สามารถป้องกันอันตรายได้จริง ร้อยละ 49.7 สอดคล้องกับการศึกษาของ บุญถิ่น เอมย่านยาว (2546) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ทักษะ พฤติกรรม การจัดการความปลอดภัยกับการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ของพนักงานช่างสายอากาศ ความรู้ ทักษะ พฤติกรรมและการจัดการความปลอดภัย มีความสัมพันธ์กับการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และพบว่าความรู้ ทักษะ พฤติกรรม และการจัดการความปลอดภัย พยากรณ์การใช้อุปกรณ์ได้ร้อยละ 61.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ข้อเสนอที่ได้ พนักงานที่มี ความรู้ด้านอุปกรณ์ ทักษะ พฤติกรรม และการจัดการความปลอดภัย ต่างกันมีการใช้อุปกรณ์ต่างกัน และความรู้ด้านอุปกรณ์ ทักษะ พฤติกรรม และการจัดการความปลอดภัย มีความสัมพันธ์กับการใช้อุปกรณ์ ซึ่งจากผลการวิจัยนี้ควรให้ความสำคัญการฝึกอบรมให้แก่คนงานมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้และสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้เจ้าของสถานประกอบการต้องจัดหาอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เพียงพอเหมาะสมแก่พนักงานได้ใช้อย่างทั่วถึงด้วย

2.4 ปัจจัยเสริม ได้แก่ การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานและการสนับสนุนจากหัวหน้างาน พบว่า คนงานส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในการสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล การปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของโรงงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงาน สอดคล้องกับการศึกษาของ จารุวรรณ วิโรจน์ (2548) ตัวแปรระดับโรงงานที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน ได้แก่ การบริหารงานความปลอดภัยในโรงงาน การให้ความสนับสนุนของผู้บริหาร การจัดการเกี่ยวกับพนักงานใหม่ และ วราพร ช่างยา (2551) การสนับสนุนจากหัวหน้าหรือผู้ปวยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยทุกแผนกของกลุ่มการพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยมาแล้วไม่ต่ำกว่า 2 ปี ในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ กรุงเทพมหานคร ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างานเป็น

บุคคลที่ร่วมการปฏิบัติงานกับคนงานและเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายสังคมที่ใกล้ชิดกับคนงาน ดังนั้นหากเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างานปฏิบัติงานโดยการสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล การปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ และการแจ้งข้อมูล ข่าวสารความรู้ในการทำงานอย่างปลอดภัย การป้องกันอุบัติเหตุ รวมถึงการดูแลสุขภาพจะสนับสนุนให้คนงานมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานได้

2.5 การประเมินพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหิน และ โรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างคนงานส่วนใหญ่มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 66 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.0 และระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 6.0 โดยที่พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานระดับสูงมากที่สุด ได้แก่ การร่วมมือรักษาความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์เครื่องมือเป็นระเบียบเรียบร้อยในโรงงาน ร้อยละ 61.9 การสวมใส่หน้ากากกรองฝุ่นในขณะที่ทำงานบริเวณที่มีฝุ่นละออง หินฟุ้งกระจาย ร้อยละ 58.2 การเข้ารับการตรวจสอบสมรรถภาพการทำงานของปอด ประจำปี ร้อยละ 55 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยนำ เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ อุบัติเหตุ ความปลอดภัยในการทำงานและโรคจากการทำงาน การรับรู้ด้านสุขภาพ ปัจจัยเอื้อ การมี การเข้าถึงและการยอมรับใน อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ปัจจัยเสริม การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานและ หัวหน้างาน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันและมีทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหินและโรงโม่หินในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันและมีทิศทางเดียวกันกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหิน และโรงโม่หินในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่

3.1.1 ปัจจัยนำ ด้านความรู้เกี่ยวกับอุบัติเหตุ ความปลอดภัยในการทำงานและโรคจากการทำงาน

3.1.2 ปัจจัยเอื้อ การมี การเข้าถึงและการยอมรับในอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

3.1.3 ปัจจัยเสริม การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างาน

และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหินและโรงโม่หินในเขตชายฝั่งทะเลอันดามัน ที่ต้องปรับปรุงดังนี้ การรับรู้ประโยชน์ ในการใช้และสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลได้แก่ปลั๊กอุดหูหรือเครื่องครอบหู ถุงมือ เป็นต้น การรับรู้ความรุนแรงของโรคจากการทำงาน อาทิ โรคปอดฝุ่นหิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆยังไม่ทั่วถึง ทั้งนี้จากการศึกษานี้ผู้วิจัยมีข้อสังเกตพบว่าตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ และการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมการทำงานต่างกันทำให้พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานมีความแตกต่างกันด้วยเช่นกัน ผู้วิจัยจึงขอสรุปข้อเสนอแนะเพื่อเสนอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนราชการ ผู้ประกอบการและคนงานได้พิจารณานำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

3.1.1 หน่วยงานราชการ

- 1) กำหนดนโยบายการพัฒนาสถานประกอบการให้มีมาตรฐานการบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย
- 2) ส่งเสริมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ และคนงานในการเฝ้าระวังโรคที่เกิดจากการทำงาน การป้องกันอุบัติเหตุ และความปลอดภัยในการทำงาน และการเลือกใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสม
- 3) กำกับดูแลการประกอบกิจการโรงโม่บดหรือย่อยหิน ให้มีการจัดทำระบบป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้แก่ โรงโม่หินต้องจัดทำเป็นระบบปิด มีอาคารปิดคลุม 3 ด้าน การติดตั้งระบบควบคุมฝุ่นละอองและเสียงจากการทำงาน เป็นต้น
- 4) มีมาตรการติดตามเฝ้าระวังการเกิดโรคปอดฝุ่นหินและศึกษาทางระบาดวิทยาเพื่อหาสาเหตุและป้องกันการเกิดโรคปอดฝุ่นหิน

3.1.2 สถานประกอบการ

- 1) ผู้ประกอบกิจการโรงโม่บดหรือย่อยหินต้องปฏิบัติตามประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ในการจัดทำระบบป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและต้องเอาใจใส่ดูแลบำรุงรักษาอาคารและอุปกรณ์ตลอดจนระบบป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้สามารถใช้การได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดอย่างสม่ำเสมอ
- 2) สนับสนุนคนงานในการตรวจสุขภาพประจำปี ได้แก่ การตรวจสมรรถภาพการทำงานของปอด การตรวจวัดการได้ยินของหู เป็นต้น การจัดหาอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล (ถุงมือ , รองเท้า, หน้ากากกรองฝุ่น, ปลั๊กอุดหู , หมวกนิรภัยและแว่นนิรภัย) ให้เพียงพอและเหมาะสม

3) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และด้านสุขภาพอนามัย ผ่านป้ายประกาศ แผ่นพับ โปสเตอร์ ป้ายเตือน ให้คนงานได้รับทราบได้อย่างทั่วถึงในพื้นที่สถานประกอบการ

4) การอบรมให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องการป้องกันอุบัติเหตุ และความปลอดภัยในการทำงานสำหรับคนงานใหม่และการจัดฝึกอบรมให้คนงานในการปฏิบัติงานเป็นประจำต่อเนื่อง

5) สร้างแรงจูงใจแก่คนงานในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องการในด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานและการดูแลสุขภาพของตนเอง

6) มีวิศวกรหรือหัวหน้างานที่ปฏิบัติงาน ควบคุมตรวจสอบและดูแลคนงานได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึงพร้อมเป็นตัวอย่างที่ดี เป็นที่ปรึกษารับฟังความคิดเห็นในการปฏิบัติงานกับคนงานได้

3.1.3 คนงาน

1) รับรู้และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการ หรือคำสั่งของหัวหน้าผู้ควบคุมงานอย่างเคร่งครัด

2) ให้มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้และสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลในระหว่างปฏิบัติงานทุกครั้งได้อย่างเหมาะสม

3) ให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอุบัติเหตุและความรุนแรงของโรคที่เกิดจากการทำงาน และการดูแลเฝ้าระวังสุขภาพของตนเองที่ต้องเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีเป็นประจำและต่อเนื่อง

4) สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างคนงานและหัวหน้าผู้ควบคุมในการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การป้องกันอุบัติเหตุ และความปลอดภัยในการทำงาน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหิน โรงโม่หินในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.2.1 ควรทำการศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานเหมืองหินและโรงโม่หิน ที่มีตำแหน่งหน้าที่งานเฉพาะกลุ่มหรือมีสิ่งแวดล้อมการทำงานเหมือนกันจะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานได้เด่นชัด

3.2.2 ควรทำการศึกษาในเชิงระบาดวิทยาเพื่อป้องกันและควบคุมโรคที่เกิดจากการทำงานในเหมืองหินและโรงโม่หินโดยเฉพาะโรคที่พบบ่อย เช่น โรคปอดฝุ่นหิน เป็นต้น

3.2.3 ควรทำการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมการทำงานที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ได้แก่ มลภาวะทางเสียง มลภาวะทางอากาศ เป็นต้น

3.2.4 ควรทำการศึกษาประเมินประสิทธิผลของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานเหมืองหิน และโรงโม่หิน ในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน

